
ΙΣΛΑΜΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ: ΙΕΡΟΙ ΤΟΠΟΙ (SACRED SPACES)

Επίπεδο βαθμίδας 10-11 / 16-17γ

[ISLAMIC RELIGIOUS EDUCATION: SACRED PLACES] ©2022 by Jenny Korneck and Aybice Tosun Sünüt (Ed.): Sharing Worldviews είναι αδειοδοτημένο με CC BY-SA 4.0. Για να δείτε ένα αντίγραφο αυτής της άδειας, επισκεφθείτε [τη διεύθυνση http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/](http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) Εξαιρέσεις: βλέπε σημειώσεις ή τίτλους εικόνων- στοιχεία σχεδιασμού, λογότυπα και εικονίδια που δεν υπόκεινται σε ελεύθερη άδεια.

www.sharing-worldviews.com

Ισλαμική θρησκευτική εκπαίδευση:

Ιεροί τόποι

Συγγραφέας(ες):):

	Ισλαμική θρησκευτική εκπαίδευση	<p>Darjusch Bartsch, είναι επιστημονικός συνεργάτης της ερευνητικής ομάδας Ισλαμικής Θρησκευτικής Εκπαίδευσης, Καθηγητής του Sacré Coeur HAK, Βιέννη, Αυστρία.</p> <p>Εκπαιδευτικό υλικό από: AMINA BOUMAIZ, AYBICE TOSUN, ANTONY JOSE PAYYAPILLY, CORDULA DOERFER, DARJUSCH BARTSCH, JÖRG IMRAN SCHRÖTER, KÜBRA YILDIZ, PETER SCHERZ</p>
---	--	---

Λέξεις κλειδιά

Εκκλησία, συναγωγή, τζαμί, μαυσωλείο, μεμονωμένοι "ιεροί" τόποι

Ικανότητες/Αποτελέσματα μάθησης

- Οι μαθητές/τριες να μπορούν να ορίζουν τι είναι "ιερό" για τους ίδιους και τους άλλους.
- Οι μαθητές/τριες να συμπεριφέρονται κατάλληλα σε έναν συγκεκριμένο ιερό τόπο/χώρο από όπου έχουν εμπειρίες.
- Οι μαθητές/τριες να γνωρίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ενός ιερού τόπου /χώρου και να μπορούν να τα περιγράψουν.

Επίπεδο τάξης

10-11 /16-17γ

Περιγραφές

Ισλαμική θρησκευτική
εκπαίδευση:

Ιεροί τόποι

Σχέση με τη ζωή: Πολλοί μαθητές στην ισλαμική θρησκευτική εκπαίδευση έχουν μια εξαιρετικά ετερογενή κατανόηση της θρησκείας. Η κατάσταση είναι παρόμοια με τη σύνδεσή τους με τις τοπικές κοινότητες και τα τζαμιά. Αν και πολλές οικογένειες πηγαίνουν στα τοπικά τζαμιά και στις συναθροίσεις, αυτό δεν σημαίνει απαραίτητα ότι είναι και μέλη τους. Για παράδειγμα, οι τουρκόφωνοι μουσουλμάνοι είναι πιο πιθανό να πηγαίνουν σε ένα τζαμί όπου ο ιμάμης και τα μέλη του εκκλησιάσματος μιλούν τουρκικά και όπου μπορεί να συχνάζουν γνωστοί ή/και συγγενείς. Σε αυτό το πλαίσιο, ένα τζαμί είναι κάτι περισσότερο από έναν απλό ιερό χώρο που είναι επιπλωμένος σύμφωνα με ορισμένες τελετουργικές προδιαγραφές και χρησιμοποιείται μόνο για προσευχή και κήρυγμα. Το τζαμί είναι επίσης ένα κοινοτικό κέντρο και ένα σημείο παρακολούθησης πολλών δραστηριοτήτων της καθημερινής ζωής και του κοινοτικού έργου.

Κειμενική αναφορά: Ετυμολογικά, η γερμανική λέξη Moschee αναφέρεται στο μέρος όπου κάποιος γονατίζει κατά την προσευχή (Arabic مسجد Masjid, DMG masǧid). Επίσης, σε πολλά ισλαμικά και μη γερμανόφωνα περιβάλλοντα, χρησιμοποιείται πιο συχνά η λέξη *jami* ή *camī*. Η οποία προέρχεται από τα αραβικά και σημαίνει "τόπος συνάθροισης" και αναφέρεται στη συγκέντρωση για προσευχή. Στην τουρκική γλώσσα χρησιμοποιείται επίσης η λέξη *mescit*, η οποία μπορεί να θεωρηθεί ως δάνειο της γερμανοποιημένης λέξης: Moschee. Στο Κοράνι, ο όρος εμφανίζεται αρκετές φορές, για παράδειγμα στη Σούρα 17, στίχος 1 *al-Isrā'* (Το νυχτερινό ταξίδι), στη Σούρα 9, στίχος 108 *at-Tauba* (Η μετάνοια), στη Σούρα 2, στίχος 144 *al-Baqara* (Η αγελάδα) ή στη Σούρα 9, στίχος 18 *at-Tauba* (Η μετάνοια): "*Μόνο εκείνοι που κατοικούν και υπηρετούν στα τζαμιά του Θεού, που πιστεύουν στον Θεό και στην έσχατη ημέρα, προσεύχονται και δίνουν ελεημοσύνη και δεν φοβούνται κανέναν άλλον εκτός από τον Θεό. Αυτοί μπορούν να είναι μεταξύ των ορθά καθοδηγούμενων από το Νόμο*".¹

Θεολογική αναφορά: Κατά τη διάρκεια της ιστορίας έχουν δημιουργηθεί διάφοροι τύποι τζαμιών. Ακολουθώντας το πρότυπο του πρώτου τζαμιού που χτίστηκε από τον Προφήτη και ιδρυτή της θρησκείας του Ισλάμ, Μωάμεθ (μεταξύ 570 και 573 έως 632), ένα τζαμί αποτελείται από μία τουλάχιστον μεγάλη αίθουσα. Αυτός ο τύπος τζαμιού με

¹ Nasr, Syyed Hossein: Η Μελέτη του Κορανίου: Harper One.

αυλή και αίθουσα επεκτείνεται και σε μια άλλη αίθουσα με κίονες και μια αυλή μπροστά από αυτήν. Ο τύπος του τζαμιού της Ιρανικής-Κεντρικής Ασίας αποτελείται από τέσσερις θολωτές αίθουσες τοποθετημένες σε σχήμα σταυρού ή μία απέναντι από την άλλη, οι οποίες ανοίγουν προς μια κεντρική αυλή. Το τουρκικό τζαμί με θόλο χαρακτηρίζεται από πολυάριθμα ημιθόλια στα πλαϊνά της μεγάλης κεντρικής αίθουσας. Το εξωτερικό σχήμα ενός τέτοιου ανατολίτικου τζαμιού χαρακτηρίζεται συνήθως από έναν ή περισσότερους μιναρέδες: ένα είδους πυργίσκου από τον οποίο ο μουεζίνης καλεί σε προσευχή. Ένα τζαμί είναι πάντα προσανατολισμένο προς τη Μέκκα.

Τελετουργική αναφορά: Η είσοδος σε ένα τζαμί γίνεται από ένα προαύλιο ή κάτι παρόμοιο, το οποίο είναι εξοπλισμένο με εγκαταστάσεις για το πλύσιμο των πιστών για την προετοιμασία της προσευχής και με ράφια για τα παπούτσια. Ακόμη και οι επισκέπτες δεν επιτρέπεται να εισέρχονται σε ένα τζαμί με τα παπούτσια τους. Το πιο σημαντικό μέρος ενός τζαμιού είναι η κόγχη της προσευχής (*mihrab*=μιχράμπ), η οποία δείχνει την κατεύθυνση της στάσης για προσευχή προς τη Μέκκα (*qibla*), προς την οποία στέκεται ο ιμάμης (*imam*). Στα δεξιά της κόγχης προσευχής βρίσκεται ο άμβωνας του ιεροκήρυκα (*minbar*). Από τα σκαλοπάτια του, ο οδηγός της συνάθροισης των πιστών ή ένας εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος εκφωνεί την πρόσκληση για προσευχή τις Παρασκευές και τις ομιλίες κατά τις εορτές. Στην απλούστερη μορφή του, ένα μικρότερο αναλόγιο (*kursi*) χρησιμοποιείται για την τοποθέτηση ενός αντιγράφου του Κορανίου. Ως μικρότερος άμβωνας, το *kursi* είναι ένας συνδυασμός καρέκλας και αναλόγιου που εξυπηρετεί έναν ερμηνευτή (διερμηνέα, εξηγητή) στα αριστερά της κόγχης προσευχής πριν από την προσευχή των πιστών για την ερμηνεία του Κορανίου ή για διαλέξεις. Τα δάπεδα των τζαμιών είναι στρωμένα με χαλιά για την προσευχή. Όπως δεν υπάρχουν καθίσματα, έτσι δεν υπάρχουν και εικόνες στα τζαμιά. Λόγω της απαγόρευσης των εικόνων, το Ισλάμ έχει αναπτύξει μια πλούσια κουλτούρα καλλιγραφίας των στίχων του Κορανίου, με την οποία διακοσμούνται τα τζαμιά εσωτερικά και εξωτερικά.

Πρώτη φάση: Ανάπτυξη του θέματος στα μαθήματα του ίδιου αντικειμένου

Ισλαμική θρησκευτική εκπαίδευση: Ιεροί Τόποι	
Βήματα διδασκαλίας	Πρώτο διτλό μάθημα
Γενικοί στόχοι	Οι μαθητές μπορούν να ορίσουν τι είναι ιερό για αυτούς.
Είσοδος/Αφόρμηση [20min]	<ul style="list-style-type: none"> Σιωπηλή παρόρμηση: Δείξτε εικόνες προσωπικών και γενικών ιερών τόπων και εκκλησιών. (M1). Η παρουσίαση της διδακτικής προσέγγισης, καθώς και η επεξήγηση της διαδικασίας και των μεθόδων διδασκαλίας μπορούν να αναφερθούν εδώ, αλλά θα πρέπει να έχουν ήδη συζητηθεί εκ των προτέρων. Συζήτηση μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητών/τριων: "Ποια εκκλησία στη γειτονιά μπορούμε να επισκεφθούμε στο πλαίσιο του προγράμματος;" Κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας θα υπάρξουν διάφορες φάσεις εργασίας σε ομάδες. Αυτές μπορούν να χωριστούν ήδη από αυτή τη φάση έτσι ώστε οι μαθητές/τριες να εργάζονται σε αυτές καθ' όλη τη διάρκεια της διδακτικής ώρας.
Επεξεργασία I [15min]	<ul style="list-style-type: none"> Ατομική εργασία: Δημιουργήστε έναν χάρτη του μυαλού σας για το τι είναι "ιερό" για εσάς. (Ερώτηση-οδηγός: Τι αισθάνεστε, πώς σας φαίνεται, τι χρώμα κ.λπ. έχει και γιατί;) (M2α/β) Σύντομη συζήτηση καθηγητή/μαθητή: Πώς αντιμετωπίσατε την εργασία; (Ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα, πόσο δύσκολο/άγνωστο/σαφές είναι το ερώτημα για το "ιερό").
Διάχυση/Εφαρμογή I [10min]	<ul style="list-style-type: none"> Οι μαθητές/τριες θα πρέπει να ανταλλάσσουν ιδέες μεταξύ τους, π.χ. με τη τεχνική της γυάλας (fishbowl), την μαιευτική μέθοδο, τα αναλυτικά μέλη, την Ενημέρωση του συμμαθητή σου κ.λπ. (M3). <p><i>Η τεχνική της «γυάλας» βοηθά τους/τις μαθητές/τριες να εξασκηθούν πώς να συνεισφέρουν ως ακροατές/τριες σε μια συζήτηση. Οι μαθητές/τριες που κάθονται μέσα στον κύκλο της «γυάλας» κάνουν ερωτήσεις, παρουσιάζουν απόψεις και μοιράζονται πληροφορίες. Ενώ οι μαθητές/τριες που βρίσκονται έξω από τον κύκλο ακούν προσεκτικά τις ιδέες που παρουσιάζονται και δίνουν προσοχή στη διαδικασία. Στη συνέχεια, οι ρόλοι των μαθητών/τριών αντιστρέφονται. Αυτή η στρατηγική είναι ιδιαίτερα χρήσιμη όταν ο/η εκπαιδευτικός θέλει να βεβαιωθεί ότι όλοι οι μαθητές/τριες συμμετέχουν στη συζήτηση, να βοηθήσει τους μαθητές να προβληματιστούν σχετικά με το πώς μοιάζει μια "καλή συζήτηση" και όταν</i></p>

	<p>χρειάζεται μια δομή για τη συζήτηση αμφιλεγόμενων ή δύσκολων θεμάτων. Στην τεχνική της γυάλας, ο/η εκπαιδευτικός έχει το ρόλο να ελέγχει, τη ροή π.χ. όταν ένας/μία μαθητής/τρια μιλάει περισσότερο από ένα λεπτό, τότε ο/η εκπαιδευτικός θα περιορίσει το χρόνο ή θα σταματήσει τον/την συγκεκριμένο/η μαθητή/τρια και θα καλέσει τον/την επόμενο/η να μιλήσει (Yabarmase, 2013).</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=sB143EA1ZGU</p>
Επεξεργασία II [20min]	<ul style="list-style-type: none"> Εργασία ομάδων μαθητών/τριών: "Τι σημαίνει ιερό για εμάς; (Δημιουργία αφίσας/ψηφιακής αφίσας). Πιθανές ερωτήσεις για τη δημιουργία αφίσας από τις ομάδες: "Γιατί αυτό το μέρος είναι ιερό για μένα προσωπικά;" "Γιατί αυτός ο τόπος είναι συλλογικά "ιερός" για εμάς;"
Διάχυση/Εφαρμογή II [20min]	<ul style="list-style-type: none"> Συζητήστε τα αποτελέσματα των ομάδων. Παρουσιάστε τον ορισμό των προσωπικών και "ιερών" τόπων στο PPP/την αφίσα -> επισημάνετε ότι το κείμενο και οι εικόνες αποτελούν μέρος της βιντεοδιάσκεψης που οι μαθητές/τριες θα παρουσιάσουν στους/στις άλλους/ες συμμετέχοντες/ουσες.
Μεταβίβαση / Εμβάθυνση [5min]	<ul style="list-style-type: none"> Αν υπάρχει χρόνος, επειδή η τάξη είναι μικρή ή επειδή έχει ήδη γίνει μια προκαταρκτική συζήτηση για το σχέδιο, μπορεί να προβληθεί μια ταινία για την εμβάθυνση της συζήτησης, στην οποία οι άνθρωποι ρωτήθηκαν τι σημαίνει για αυτούς "ιερό".
Εμβάθυνση	<ul style="list-style-type: none"> Τώρα έχουμε συζητήσει τι σημαίνει "ιερό", τώρα πρόκειται για το τι είναι ιερό για μένα, τι είναι ιερό για σένα. Μοιράστε τους το φύλλο εργασίας (M2a/b) και αφήστε τους να το συμπληρώσουν..
Εμβάθυνση/Ολοκλήρωση	<p>Εργασία για το σπίτι:</p> <ul style="list-style-type: none"> Γράψτε ένα κείμενο για το τι είναι σημαντικό και ιερό για εσάς προσωπικά. Εξηγήστε γιατί είναι ιερό για εσάς. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, ένα πρόσωπο ή μια ανάμνηση. Γράψτε ένα κείμενο ½ έως 1 σελίδα και προσθέστε μια εικόνα! Το κείμενο και η εικόνα σας αποτελούν μέρος της βιντεοδιάσκεψης με άλλους μαθητές/τριες. Θα παρουσιάσετε τα κείμενα και τις εικόνες σας ο ένας στον άλλο. Επομένως, γράψτε μια αγγλική μετάφραση. Χρησιμοποιήστε: DEEPL.

	Δεύτερο διπλό μάθημα
Γενικοί στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές/τριες προσδιορίζουν τη σχέση της δικής τους θρησκείας με τον όρο "ιερό". • Οι μαθητές/τριες προσδιορίζουν τη διαφορά μεταξύ του "ιερού" και του "σημαντικού". • Οι μαθητές/τριες εξερευνούν έναν ιερό τόπο. • Ο εκπαιδευτικός προετοιμάζει την επιτόπια μάθηση με τη δημιουργία ενός βίντεο κλιπ. • Σημείωση: Προετοιμάστε επιστολές γονέων για την άδεια συμμετοχής στην ημέρα Συνάντησης και στην επίσκεψη στην εκκλησία.
Είσοδος [5min]	<ul style="list-style-type: none"> • Δάσκαλος/α: Καλωσόρισμα και εισαγωγή • Μαθητές/τριες: Περίληψη του τελευταίου διπλού μαθήματος • Δάσκαλος/α: Εξηγήστε τη δομή του μαθήματος • Ο/Η δάσκαλος/α και οι μαθητές/τριες διευκρινίζουν τις ανοιχτές ερωτήσεις.
Επεξεργασία I [20min]	<ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές/τριες παρουσιάζουν τις εικόνες και τα κείμενά τους (από την εργασία του προηγούμενου μαθήματος) σχετικά με τον "προσωπικό μου ιερό τόπο" στα Αγγλικά ως προετοιμασία για την Ημέρα της Συνάντησης. • Οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές/τριες δίνουν ανατροφοδότηση, δίνουν προσοχή στην αγγλική γλώσσα των μαθητών/ριων και κάνουν προτάσεις για βελτίωση
Διάχυση/Εφαρμογή I [10min]	<ul style="list-style-type: none"> • Κάθε μαθητής/τρια δημιουργεί μια αντίστοιχη κάρτα ευρητηρίου για την παρουσίαση στα αγγλικά.
Επεξεργασία II [20min]	Παρουσίαση Powerpoint με <ul style="list-style-type: none"> • Εικόνες προσωπικών και γενικών καταφυγίων • Ορισμός του "ιερού" και του "βέβηλου • Ιερός τόπος: Ονόματα, εικόνες, κατασκευή, εσωτερική και εξωτερική αρχιτεκτονική, ρόλος, παραλλαγές... • Λεπτομέρειες, "Τι το κάνει ιερό;"
Διάχυση II [30min]	Η αναζήτηση κατάλληλου τόπου επίσκεψης θα μπορούσε να γίνει και να συντονιστεί με τους/τις μαθητές/τριες, αλλά ίσως οι τοπικές συνθήκες και οι οργανωτικές περιστάσεις να μην επιτρέπουν εναλλακτική λύση, οπότε ο προορισμός πρέπει απλώς να καθοριστεί. Οργάνωση της εκδρομής: <ul style="list-style-type: none"> • Απόφαση για το πού να πάτε • Συζήτηση για τους κανόνες συμπεριφοράς (M4) • λεπτομερέστερη επεξήγηση και οδηγίες σχετικά με την ταινία μικρού μήκους (διάρκεια της ταινίας) • Συζήτηση στην κάθε ομάδα σχετικά με το ποιος κόβει και συναρμολογεί το κλιπ ταινίας • Συζητήστε αν κάθε ομάδα θα δημιουργήσει μια ταινία ή ολόκληρη η τάξη. -> Ολοκλήρωση του τελευταίου διπλού μαθήματος

Διάχυση / Εφαρμογή [5min]	Εργασία για το σπίτι: <ul style="list-style-type: none"> • Γράψτε τις πληροφορίες από την έρευνα στη 2η κάρτα ευρετηρίου.
Εφαρμογή/Ολοκλήρωση	<ul style="list-style-type: none"> • Προετοιμαστείτε για το κλιπ ταινίας επί τόπου • Διανομή επιστολών στους γονείς για την άδεια συμμετοχής: <ul style="list-style-type: none"> • για την Ημέρα Συνάντησης • κατά την επίσκεψη στην εκκλησία

	Τρίτο διπλό μάθημα
Γενικοί στόχοι	Οι μαθητές/τριες εξερευνούν τον "ιερό" τόπο και δημιουργούν τις δικές τους ταινίες μικρού μήκους. <i>(Ανάλογα με την απόσταση και τις τοπικές συνθήκες, ένα διπλό μάθημα δεν θα παρέχει αρκετό χρόνο για την επίσκεψη. Ίσως, σε συνεννόηση με τη διεύθυνση του σχολείου και τους/τις συναδέλφους, μπορούν να κανονιστούν επιπλέον μαθήματα).</i>
Είσοδος [5-10min]	<ul style="list-style-type: none"> • Καλωσόρισμα και εισαγωγή στη σημερινή ημέρα με "μάθηση επί τόπου" (εξηγώντας το ημερήσιο πρόγραμμα) • Περιπάτημα/οδήγηση προς τον "ιερό" τόπο • Ενδέχεται να υπάρχουν "επίσημα" άτομα στο χώρο, τα οποία θα θέλατε να καλωσορίσετε ή τα οποία θα ήθελαν να συστηθούν. Αυτό πρέπει να το μάθετε και να το συζητήσετε εκ των προτέρων και να το διευκρινίσετε επίσης με τους/τις μαθητές/τριες.
Επεξεργασία I [50min]	<ul style="list-style-type: none"> • Ανακάλυψη και εμπειρία του ιερού τόπου • Ο/Η εκπαιδευτικός επιλέγει μια κατάλληλη διδακτική προσέγγιση και την εφαρμόζει με τους/τις μαθητές/τριες (π.χ. αναζήτηση της δικής του θέσης, τυφλή καθοδήγηση (αντίληψη με τις αισθήσεις), αναζήτηση συμβόλων, εικασίες, μέτρηση του χώρου κ.λπ.) • Κάθε ομάδα δημιουργεί ένα μικρό φιλμάκι σχετικά με τις κύριες περιοχές/ απόψεις... (παρουσιάστε διάφορα στοιχεία του ιερού τόπου) • Σε κάθε ομάδα δίνεται ένας φάκελος με ατομικούς όρους που σχετίζονται με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του "ιερού" τόπου- αυτοί πρέπει να παρουσιαστούν από την ομάδα στην ταινία μικρού μήκους.
Επεξεργασία II [15min]	<ul style="list-style-type: none"> • Ανεξάρτητα εξερευνήστε και ανακαλύψτε τον τόπο • Εργασία: 3-5 φωτογραφίες (χρόνος 3 λεπτά) <ol style="list-style-type: none"> 1. δείχνουν τον τόπο 2 . οι μαθητές/τριες πρέπει να δείξουν τον εαυτό τους σε μια πόζα στον τόπο 3 . οι μαθητές/τριες σε μια συγκεκριμένη στάση 4 . σημαντικό σύμβολο/αντικείμενο

Διάχυση / Συμπέρασμα [5min]	<ul style="list-style-type: none"> • Συζητήστε την εργασία για το σπίτι για το επόμενο μάθημα: • Φέρτε φωτογραφίες, βίντεο και καρτέλες για το επόμενο μάθημα. • Αποχαιρετισμός ή κοινή επιστροφή στο σχολείο
---------------------------------------	--

Τέταρτο διπλό μάθημα	
Γενικοί στόχοι	Οι μαθητές/τριες αξιολογούν τις εμπειρίες τους στον ιερό τόπο. Οι μαθητές/τριες αξιολογούν τα κινηματογραφικά αποσπάσματα που έχουν ετοιμάσει.
Είσοδος [30min]	<ul style="list-style-type: none"> • Σύντομος γύρος ανατροφοδότησης μετά την εκδρομή • αποσαφήνιση ανοικτών ερωτήσεων • Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της εκδρομής • Στην ολομέλεια: Παρακολούθηση των ταινιών μικρού μήκους
Επεξεργασία I [30min]	<ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές/τριες συζητούν τα αποτελέσματά τους στις ομάδες τους. • Συζήτηση στην ολομέλεια "Τι συμβαίνει την Ημέρα Συνάντησης;" • "Τι άλλο πρέπει να γίνει γι' αυτό;"
Διάχυση I [15min]	<ul style="list-style-type: none"> • Ομαδική εργασία: Αναθεώρηση και προετοιμασία των αντίστοιχων καρτελών.
Επεξεργασία II [10min]	<ul style="list-style-type: none"> • Οι ομάδες παρουσιάζουν τις διαφορετικές εμπειρίες τους για το "ιερό" στην ολομέλεια.
Διάχυση II	<ul style="list-style-type: none"> • Ζωγραφίστε τα αποτελέσματα στον πίνακα.
Ενοποίηση / Συμπέρασμα [5min]	<ul style="list-style-type: none"> • Λεπτομερείς επεξηγήσεις για την οργάνωση της Ημέρας Συνάντησης

Δεύτερη και τρίτη φάση: Παρουσίαση και ανταλλαγή απόψεων σε μικτές μικρές ομάδες σε σταθμούς

- Βρείτε αυτές τις φάσεις στις "Οδηγίες για τους εκπαιδευτικούς" στο: www.sharing-worldviews.com

Τέταρτη φάση: Αναστοχασμός στο ίδιο το θέμα

- Βρείτε αυτές τις φάσεις στις "Οδηγίες για τους εκπαιδευτικούς" στο: www.sharing-worldviews.com

Υλικό

[M1] Ισλαμικοί ιεροί τόποι

1

Τζαμί Sultan Umar Ali Saifuddien.
από τον Bernard Spragg

8

Τζαμί στη Σαμάχα Αζερμπαϊτζάν
από amanderson2

2

Kota Kinabalu, Μαλαισία, Τζαμί της πόλης
από Metamorfa Studio

9

Ινδία Οοτί προς Mysore. Τζαμί.
από Anne & David (Χρήση άλμπουμ)

3

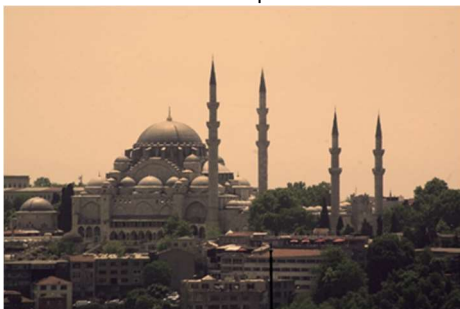
Τζαμί Baitul Samee, Χιούστον, Τέξας
από την Πρεσβεία των ΗΠΑ στη Τζακάρτα,
Ινδονησία

10

Μπλε Τζαμί (Σουλτάν Αχμέτ)", Κωνσταντινούπολη
από flrprograms

4

11

Τζαμί Suleymaniye, Κωνσταντινούπολη
από flprograms

5

Τζαμί Hazrat Sultan Ασάνα Καζακστάν από
amanderson2

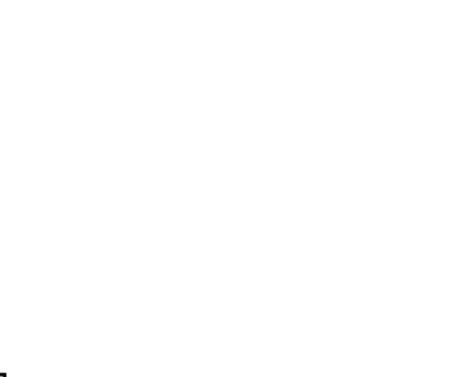
6

Εσφαχάν, Τζαμί Σαχ
από Frantisek_Trampota

7

Μεγάλο Τζαμί, Άμπου Ντάμπι
από ForwardDefensive

Όρος του Ναού, Ιερουσαλήμ
από Mussi Katz

12

Ελεύθερη εικόνα της Κάαμπα στη Μέκκα

13

Masjid Al Nabawi (17948287651).jpg
από τον SHAHID SIDDIQI

14

Τζαμί Shah Jahan, Maybury, Woking.JPG
από Hassocks5489

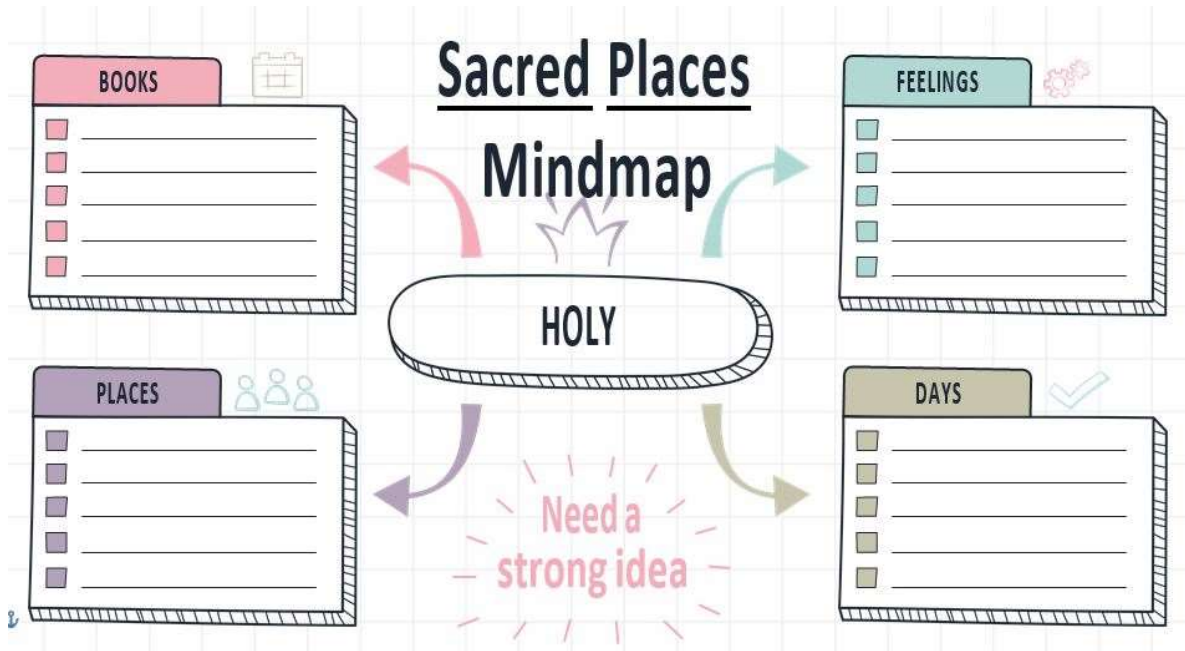
1

[M2] Φύλλο εργασίας

M 2a Φύλλο Mindmap

2

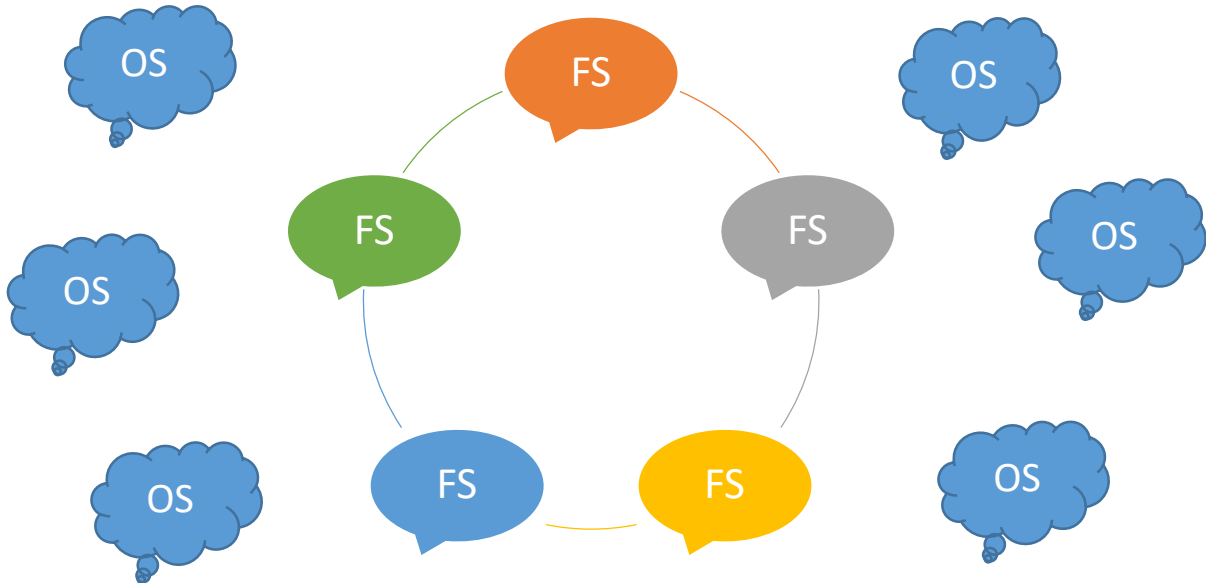
M 2b Πρόσθετο Φύλλο Εννοιολογικού Χάρτη

ΙΕΡΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	ΕΒΡΑΪΚΗ	ΚΑΘΟΛΙΚΗ	PROTESTANT	ΟΡΘΟΔΟΞΗ	ΙΣΛΑΜΙΚΟΣ	ΗΘΙΚΗ/ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
Πόλεις						
Δομές						
Χώροι ταφής						
Μέρη στη φύση						

[M3] Μέθοδος διδασκαλίας γυάλας

3

FS: Φοιτητές/τριες γυάλας (Fish Bowl)
OS: Παρατηρητές Φοιτητές/τριες

ΒΗΜΑΤΑ:

1. Επιλέξτε ένα κεντρικό θέμα ή κείμενο. Αναπτύξτε μια ερώτηση ανοικτού τύπου για την έναρξη της συζήτησης. Εάν χρησιμοποιείτε ένα κείμενο, οι μαθητές/τριες μπορούν να διαβάσουν το κείμενο από πριν ή άλλη εναλλακτική στρατηγική που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εισαγωγή του κειμένου (π.χ. δημιουργήστε μια ερώτηση που συσχετίζει το κεντρικό θέμα με τους μαθητές).
2. Ζητήστε ή επιλέξτε 4-5 εθελοντές για να μπουν στη "γυάλα". Μόνο οι μαθητές/τριες μέσα στη «γυάλα» επιτρέπεται να μιλήσουν. Μετά από μια επίδειξη στην τάξη με μια "γυάλα", μπορούν να οργανωθούν πολλές "γυάλες" στην τάξη για να εξασφαλιστεί ότι όλοι οι μαθητές/τριες συμμετέχουν.
3. Δώστε εντολή στον εξωτερικό κύκλο να παραμείνει ήσυχος, να παρατηρήσει και να κρατήσει σημειώσεις σχετικά με το περιεχόμενο και τη διαδικασία της συζήτησης του εσωτερικού κύκλου.
4. Τις πρώτες φορές, παίξτε εσείς ο ίδιος το ρόλο του συντονιστή. Μόλις εξοικειωθείτε με τη διαδικασία, επιλέξτε έναν/μία μαθητή/τρια-διαμεσολαβητή. Ο/Η διαμεσολαβητής δεν συμμετέχει στη συζήτηση, αλλά θέτει ερωτήσεις στην πορεία για να προτρέψει σε βαθύτερη συζήτηση και να ζητήσει να βεβαιωθεί ότι όλοι/ες μέσα στη γυάλα έχουν την ευκαιρία να μιλήσουν.

5. Στην αρχή ή με τους/τις μικρότερους/ες μαθητές/τριες, προσδιορίστε το επίκεντρο της συζήτησης και δώστε ερωτήσεις που εξαρτώνται από το κείμενο και τις οποίες θα πρέπει να απαντήσουν κατά τη διάρκεια της συζήτησης στη γυάλα.

6. Αφήστε τη συζήτηση να εξελιχθεί ανάλογα με τις ανάγκες των μαθητών/τριων. Να εναλλάσσετε τους/τις μαθητές/τριες μέσα και έξω από τη γυάλα καθ' όλη τη διάρκεια της συζήτησης. Καθορίστε εκ των προτέρων μια διαδικασία, ώστε οι μαθητές/τριες να γνωρίζουν ότι πρέπει να περιμένουν αυτή την εναλλαγή. Αφήστε τη συζήτηση στη γυάλα να συνεχιστεί για τουλάχιστον 15- 20 λεπτά, ανάλογα με την ηλικία των μαθητών/τριών.

7. Αφού όλοι οι μαθητές/τριες περιστραφούν μέσα στη γυάλα, χωρίστε την τάξη σε μικρές ομάδες και καλέστε τους/τις μαθητές/τριες να συζητήσουν. Οι μαθητές/τριες μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις παρατηρήσεις τους από τον εξωτερικό κύκλο για να αναδείξουν τα δυνατά σημεία της συζήτησης και να κάνουν προτάσεις για τρόπους να εμπλακούν πιο ουσιαστικά. Οι παρακάτω ερωτήσεις μπορούν να διευκολύνουν την αρχή της συζήτησης :

- Τι παρατηρήσατε κατά τη διάρκεια της συζήτησης του κειμένου;
- Ποιο είναι αυτό που ακούσατε και είναι παρόμοιο με την άποψή σας;
- Ποιο είναι αυτό με το οποίο διαφωνείτε;
- Πώς αισθανθήκατε όταν ήσασταν έξω από τη γυάλα;
- Πώς αισθανθήκατε όσο ήσασταν μέσα στη γυάλα;

8. Ολοκληρώστε τη διαδικασία με μια συζήτηση στην τάξη σχετικά με το θέμα. Θέστε μια τελική ερώτηση και δώστε σε όλους την ευκαιρία να μιλήσουν σε έναν συμμαθητή/τρια. Μετά από αυτή τη συζήτηση, μπορείτε να ζητήσετε από τους/τις μαθητές/τριες να γράψουν μια γρήγορη γραπτή απάντηση στην αρχική ερώτηση.

9. Προσθέστε αυτές τις συγκεκριμένες ερωτήσεις για να ενισχύσετε την εμπειρία για τους νεοεμφανιζόμενους δίγλωσσους:

- Ερώτηση παρατηρητή: Τι σας βοήθησε να κατανοήσετε τις πληροφορίες που μοιράστηκαν (το γενικότερο πλαίσιο ή μη λεκτικές ενδείξεις, χρήση της L1 κ.λπ.);
- Ερωτήσεις Γυάλας: Πώς αισθάνεστε γνωρίζοντας ότι οι συνομήλικοί/ες σας άκουγαν αυτά που λέγατε; Τι θα θέλατε να είχατε πει πιο ξεκάθαρα ή ποιο σημείο θα θέλατε να είχατε επισημάνει στην πρώτη σας γλώσσα;

[M4] Κανόνες για την επίσκεψη σε έναν ιερό τόπο

1. Αυτό είναι ένα ιδιαίτερο μέρος. Εάν άλλοι επισκέπτες προσεύχονται ή τοποθετούν ένα κεριό, συμπεριφερθείτε με τέτοιο τρόπο ώστε να μην τους ενοχλείτε.

2. Φροντίστε τα αντικείμενα στο δωμάτιο. Είναι πολύ σημαντικά για τους ανθρώπους που έρχονται εδώ.

3. Αποφύγετε να τρέχετε και να μιλάτε δυνατά. Αν θέλετε να κοιτάξετε γύρω σας, περπατήστε αργά από το ένα μέρος στο άλλο. Αν έχετε μια ερώτηση, πηγαίνετε ήσυχα στον καθηγητή σας ή γράψτε την ερώτησή σας.

Βιβλιογραφία

Nasr, Syeed Hossein (2009): Χοσεΐν Χεσΐν Χασΐν Χεσΐν Χοσΐ: Η μελέτη του Κορανΐου: Harper One.

Yabarmese, Dominicus (2013): Fishbowl Strategy: Indonesian Journal of English Language Teaching, 9 (2).

Συντελεστές εικόνας

1. "[Τζαμί Sultan Umar Ali Saifuddien, Brunei](#)." του [Bernard Spragg](#) είναι χαρακτηρισμένο με [CCO 1.0](#).

Το έργο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως αφιερωμένο στο δημόσιο τομέα.

<https://wordpress.org/openverse/image/3f1f4093-26a0-49fc-b3b0-ce9aebd71c5d>

2. Το "[Kota Kinabalu, Malaysia, City Mosque](#)" από το [Metamorfa Studio](#) επισημαίνεται με το [Public Domain Mark 1.0](#).

Το έργο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως αφιερωμένο στο δημόσιο τομέα.

<https://wordpress.org/openverse/image/3d5d60ac-789a-4a4b-b9ad-251d9acd37a1>

3. Το "[Baitul Samee Mosque, Houston, Texas](#)" από την [Πρεσβεία των ΗΠΑ στη Τζακάρτα, Ινδονησία](#) φέρει την ένδειξη [Public Domain Mark 1.0](#).

Το έργο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως αφιερωμένο στο δημόσιο τομέα.

<https://wordpress.org/openverse/image/8ad71092-75a3-4e16-b7e0-0980ae55f113>

4. "[Suleymaniye Mosque, Istanbul, Turkey](#)" από [flprograms](#) is marked with [Public Domain Mark 1.0](#).

Το έργο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως αφιερωμένο στο δημόσιο τομέα.

<https://wordpress.org/openverse/image/96f47aa4-67b5-494c-86a2-1a1e7558dace>

5. Το "[Hazrat Sultan Mosque Astana Kazakhstan](#)" από τον [amanderson2](#) επισημαίνεται με [Public Domain Mark 1.0](#).

Το έργο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως αφιερωμένο στο δημόσιο τομέα.

<https://wordpress.org/openverse/image/11b0c56c-9ff3-4a0a-929b-7b71d64d2c08>

6. Το "[Esfahan, Shah mosque](#)" του [Frantisek Trampota](#) επισημαίνεται με το [Public Domain Mark 1.0](#).

Το έργο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως αφιερωμένο στο δημόσιο τομέα.

<https://wordpress.org/openverse/image/8fe5d76d-da9c-4f6a-8ff4-f01a6ed1a92a>

7. Το "[Grand Mosque, Abu Dhabi](#)" από [ForwardDefensive](#) επισημαίνεται με [Public Domain Mark 1.0](#).

Το έργο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως αφιερωμένο στο δημόσιο τομέα.

<https://wordpress.org/openverse/image/cc44270e-2b0d-4664-b788-c5d584eae64e>

8. "[Mosque in Shamakha Azerbaijan](#)" από [amanderson2](#) is marked with [Public Domain Mark 1.0](#).

Το έργο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως αφιερωμένο στο δημόσιο τομέα.

<https://wordpress.org/openverse/image/c1f61133-4c06-40bc-a0ca-e49d13dd3bc2>

9. "[Ινδία Ooti to Mysore. Mosque.](#)" από [Anne & David \(Use Albums\)](#) επισημαίνεται με [Public Domain Mark 1.0](#).

Το έργο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως αφιερωμένο στο δημόσιο τομέα.

<https://wordpress.org/openverse/image/e8de0fa5-9a5b-488f-9c1c-64d64f95e376>

10. "Blue Mosque (Sultan Ahmet)", Istanbul, από [flprograms](#) is marked with [Public Domain Mark 1.0](#).

Το έργο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως αφιερωμένο στο δημόσιο τομέα.

<https://wordpress.org/openverse/image/fba401f9-23b9-4505-aad9-e2742f4a1844>

11. "Temple Mount", Jerusalem by [Mussi Katz](#) is marked with [Public Domain Mark 1.0](#).

Το έργο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως αφιερωμένο στο δημόσιο τομέα.

<https://wordpress.org/openverse/image/964a3ca2-1d4f-4a78-8702-4b37c0b180b1>

12. Η "[Free Kaaba in Mecca image](#)" φέρει την ένδειξη [CC0 1.0](#).

Το έργο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως αφιερωμένο στο δημόσιο τομέα.

<https://wordpress.org/openverse/image/5ce00937-c3b3-4b60-a97b-223098a9931f>

13. Το "[Masjid Al Nabawi \(17948287651\).jpg](#)" του [SHAHID SIDDIQI από το Καράτσι του Πακιστάν](#) φέρει την ένδειξη [CC0 1.0](#).

Το έργο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως αφιερωμένο στο δημόσιο τομέα.

<https://wordpress.org/openverse/image/33213cba-af15-49af-8fb5-a2d761e3560d>

14. "[Shah Jahan Mosque, Oriental Road, Maybury, Woking \(June 2015\) \(7\).JPG](#)" από [Hassocks5489](#) είναι χαρακτηρισμένο με [CC0 1.0](#).

Το έργο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως αφιερωμένο στο δημόσιο τομέα.

<https://wordpress.org/openverse/image/514f3f50-84e4-407f-80c5-05c33d0d12c3/>

